

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/22/2017
Identifikačné číslo spisu:	5713211107
Dátum vydania rozhodnutia:	24.07.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5713211107.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ X. J., nar. XX. X. XXXX. a 2/ D. J., nar. XX. X. XXXX, obaja bytom v K., Z., obaja v dovolacom konaní zastúpení JUDr. Denisou Precákovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Tajovského 3, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Chlumeckého 2, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 15C/176/2013, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/43/2016 z 28. júla 2016, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin rozsudkom z 2. marca 2015 sp. zn. 15C/176/2013 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ a žalobkyni 2/ spoločne a nerozdielne sumu 24.045,10 eur spolu s úrokom z omeškania tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku uplatnenej škody (trovy právneho zastúpenia v sume 1 423,59 eur) a úrokov z omeškania žalobu zamietol a vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Vychádzal zo zistenia, že žalobcovia sa domáhali náhrady škody spôsobenej im vydaním nezákonného rozhodnutia Katastrálneho úradu, Správy katastra Martin o povolení vkladu vlastníckeho práva sp. zn. V 4071/2008 z 23. 1. 2009 (škoda spočíva v zaplatení kúpnej ceny v sume 17.886,54 eur spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. na základe zmluvy o budúcej zmluve a kúpnej zmluvy uzavretej s X. D. dňa 18. 8. 2008, v nákladoch vynaložených v súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva a v nákladoch súvisiacich s financovaním kúpy nehnuteľnosti prostredníctvom úveru poskytnutého SLSP v sume 5.884,49 eur). Výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázané, že v konaní bola daná aktívna a pasívna legitimácia strán sporu, že bola naplnená zákonná požiadavka predbežného prerokovania nároku na príslušnom orgáne a že boli splnené aj všetky zákonné predpoklady zodpovednosti žalovanej za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) V súvislosti s existenciou nezákonného rozhodnutia uviedol, že v danom prípade treba považovať za

rozhodnutie, ktorým bolo „de facto“ zrušené rozhodnutie Katastrálneho úradu o povolení vkladu, rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/235/2010, ktorým bolo rozhodnuté o vlastníckom práve k spornej nehnuteľnosti a na základe ktorého došlo k zápisu vlastníctva v prospech X. D., pôvodnej vlastníčky nehnuteľnosti. K vzniku škody uviedol, že pokiaľ má účastník pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto toto obohatenie získal, môže nárok na náhradu škody proti štátu uplatniť len vtedy, ak preukáže, že sa bezúspešne domáhal vydania bezdôvodného obohatenia. V danom prípade mal výsledkami vykonaného dokazovania preukázané, že žalobcovia majú voči spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o., ktorá je naďalej v konkurze, právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale toto právo nie je možné úspešne uplatniť, resp. uspokojiť. Dospel preto k záveru, že aj ďalší predpoklad zodpovednosti žalovanej za škodu, a to vznik škody, je splnený. K príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a škodou uviedol, že nezákonné rozhodnutie nemusí byť jedinou príčinou vzniku škody, stačí ak je jednou z príčin a to dôležitou a podstatnou. Osvojil si tvrdenie žalobcov, že ak by nebolo vydané rozhodnutie o povolení vkladu, žalobcovia sa mohli úspešne domáhať od ich dlžníka vydania kúpnej ceny, a to v čase, keď spoločnosť riadne fungovala a podnikala. Rovnako nebyť rozhodnutia o povolení vkladu, nemuselo dôjsť ani k súdnemu konaniu, v ktorom žalobcovia vynaložili finančné prostriedky na bránenie svojich práv. Hoci škoda nevznikla bezprostredne s týmto nezákonným rozhodnutím (priamym dôsledkom jej vzniku bolo protiprávne konanie tretej osoby), nezákonné rozhodnutie je v reťazci príčin a následkov jednou z hlavných príčin. Dospel k záveru, že aj príčinná súvislosť medzi majetkovým úbytkom žalobcov a nezákonným rozhodnutím je daná. Žalobcom priznal preto nimi uplatnenú náhradu škody spočívajúcu v zaplatenej kúpnej cene, v nákladoch vynaložených v súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva a v nákladoch súvisiacich s financovaním kúpy nehnuteľnosti prostredníctvom úveru poskytnutého SLSP, celkove v sume 24.045,10 eur. V časti nároku, ktorý mal zahŕňať trovy právneho zastúpenia v sume 1.423,59 eur uviedol, že žalobcovia nepreukázali vznik tejto škody a preto v tejto časti žalobu zamietol. Keďže žalovaná sa s plnením dlhu dostala do omeškania, žalobcom priznal aj úrok z omeškania vo výške 5,5 % ročne od 19. 6. 2013. Pokiaľ žalobcovia uplatnili úrok z omeškania nad priznanú výšku, resp. od 28. 12. 2012, žalobu v tejto časti úrokov z omeškania zamietol. Právne vec posúdil podľa § 3 ods. 1 a ods. 2, § 6 ods. 1 a ods. 2, § 15 ods. 1, § 17 a § 18 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. a podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie vo veci trov konania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 151 ods. 3 O. s. p.

2. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 28. júla 2016 sp. zn. 10Co/43/2016 na odvolanie žalovanej rozsudok súdu prvej inštancie zmenil vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne sumu 24.015,10 eur s príslušenstvom tak, že žalobu zamietol a rozhodol o náhrade trov celého konania. Stotožnil sa so súdom prvej inštancie pokiaľ ide o existenciu nezákonného rozhodnutia a vzniku majetkovej ujmy na strane žalobcov. Na rozdiel od súdu prvej inštancie rozdielne právne posúdil otázku existencie príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Uviedol, že v právnej teórii sa vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) vymedzuje ako priama väzba javov, v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmovou (ak vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina bezprostredne predchádza následku a vyvoláva ho. Pre existenciu je nevyhnutné, aby reťazec postupne nastupujúcich príčin a následkov vo vzťahu ku vzniku škody bol natolko prepojený, že už z pôsobenia prvotnej príčiny možno dôvodne vyvodzovať vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku. V danom prípade prvotnou skutočnosťou (v slede relevantných javov) bolo protiprávne konanie spočívajúce vo falšovaní plnej moci oprávňujúcej spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. konať v mene predávajúcej X. D.. Následne ku vzniku konkrétnej ujmy došlo v príčinnej súvislosti s tým, že žalobcovia zaplatili kúpnu cenu, a to na základe obligančných účinkov zmluvy. Keďže znakom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, zodpovednosť nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Pokiaľ preto žalobcovia plnili spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. na základe zmluvy o budúcej zmluve, resp. na základe kúpnej zmluvy, konali tak v bezprostrednej príčinnej súvislosti s obligančnými záväzkami uzavretých zmlúv a nie v súvislosti s rozhodnutím správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva. Rozhodnutím správy katastra nemohlo dôjsť k ujme na strane žalobcov, nakoľko k zaplateniu kúpnej ceny došlo ešte pred jeho vydaním a teda bez akejkoľvek príčinnej súvislosti s týmto rozhodnutím. Pokiaľ ide o nevyhnutnosť nároku, táto nastala v súvislosti s insolvenčnou uvedenou obchodnej

spoločnosti, ku ktorej došlo nepochybne už v určitom časovom období pred samotným vyhlásením konkurzu. Vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že nie je splnená jedna zo základných podmienok zodpovednosti žalovanej za škodu. Rozsudok súdu prvej inštancie preto v odvolaní napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov celého konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 396 ods. 2 C. s. p. a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali včas dovolanie žalobcovia. Dovolanie odôvodnili tým, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f) C. s. p. a že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom prípustnosť dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) C. s. p. K existencii zmätočnostnej vady uviedli, že otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ale ide o otázku skutkovú. Ak odvolací súd posúdil túto otázku odlišne od súdu prvej inštancie, mal v zmysle § 384 C. s. p. dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakovať a za tým účelom mal nariadiť pojednávanie v zmysle § 385 ods. 1 C. s. p. Keďže odvolací súd takto nepostupoval, hoci zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, postupoval nesprávne, čím im znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Okrem toho namietali, že nie je možné zistiť ako odvolací súd posúdil existenciu príčinnej súvislosti vo vzťahu k škode spočívajúcej v nákladoch vynaložených v súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva. V tejto časti považovali preto rozhodnutie odvolacieho súdu za nepreskúmateľné. K prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) C. s. p. uviedli, že rozhodovacia prax odvolacieho súdu v sporoch o náhradu škody spôsobenú pri výkone verejnej moci, nie je jednotná pri výklade pojmu „príчинná súvislosť“, a to najmä v otázke, či nezákonné rozhodnutie musí byť jediným a výlučným dôvodom vzniku škody alebo postačí, aby nezákonné rozhodnutie bolo aspoň jednou z príčin, a to príčinou dôležitou, podstatnou a značnou. V tejto súvislosti poukázali na strane jednej na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 32/2007 a rozhodnutie publikované pod R 21/1992, v ktorých je presadzovaný právny záver, že pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má zásadný význam otázka, v čom konkrétne škoda spočíva a pri zisťovaní príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok jej základným atribútom, (na tieto vo svojom rozhodnutí odkázal krajský súd) a na druhej strane na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 27/2011 (na toto vo svojom rozhodnutí odkázal okresný súd), sp. zn. 3 Cdo 313/2009, sp. zn. 6 MCdo 11/2010, v ktorých sa uvádza, že nemusí ísť o príčinu jedinú, ale stačí, ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide, a to o príčinu podstatnú, dôležitú (kumulatívna kauzalita). V súvislosti s právnym posúdením veci odvolacím súdom uviedli, že nesúhlasia s jeho prijatým záverom, podľa ktorého príčiná súvislosť nastáva len vtedy, ak je kvalifikovaným dôsledkom protiprávneho úkonu, pričom všetky vzájomne súvisiace príčiny nie sú (nemusia byť) rovnako významné a že v danej veci o relevantnej príčinnej súvislosti by bolo možné uvažovať, ak by žalobcom ujma vznikla práve v dôsledku nezákonného rozhodnutia správy katastra. Tu odvolací súd nesprávne oddelil obligačné a vecnoprávne účinky kúpnej zmluvy, ktoré však na seba bezprostredne nadväzujú. Rovnako nesúhlasili so záverom odvolacieho súdu, že nezákonné rozhodnutie katastra ich mohlo nanajvýš obráť o možnosť domáhať sa vrátenia kúpnej ceny. Podľa dovolateľov v kontexte a slede jednotlivých udalostí to bolo práve nezákonné rozhodnutie, ktoré aj skutočne ich o túto možnosť obrátilo. Trvali na tom, že vzniknutá škoda je v bezprostrednej príčinnej súvislosti s vydaným nezákonným rozhodnutím správy katastra, ktorá povolením vkladu vlastníckeho práva v ich prospech vytvorila taký právny stav, že nemali vedomosť o neplatnosti kúpnej zmluvy a ani nemali akúkoľvek možnosť domáhať sa vrátenia kúpnej ceny od spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. Nebyť vydania tohto nezákonného rozhodnutia, mohli sa domáhať vrátenia kúpnej ceny od povinného subjektu a zároveň by nedošlo ani k vynaloženiu ďalších nákladov spojených s účelným bránením ich práva v konaní o určenie vlastníctva. Navrhli preto rozsudok krajského súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žalobcov uviedla, že rozhodnutie krajského súdu je vecne správne. Pokiaľ ide o žalobcami namietanú zmätočnostnú vadu nesúhlasila s tým, že nezopakovaním dokazovania a nenariadením pojednávania odvolacím súdom žalobcovia boli dotknutí na svojich procesných právach, resp. že im bolo odopreté právo na spravodlivý súdny proces. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci, stotožnila sa s názorom krajského súdu, že nezákonné rozhodnutie správy katastra nebolo príčinou vzniku majetkovej ujmy na strane žalobcov, keďže prvotnou skutočnosťou, ktorá zapríčinila ich ujmu,

bolo protiprávne konanie, spočívajúce vo falšovaní plnej moci oprávňujúcej spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. konať v mene predávajúcej. Navrhla preto dovolanie žalobcov ako nedôvodné zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., že ide o dovolanie, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 C. s. p.), zaoberal sa bez nariadenia pojednávania jeho prípustnosťou a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

6. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) uvádza nasledovné:

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

8. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. V preskúmvanej veci žalobcovia odôvodňovali prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) C. s. p. a podľa § 421 ods. 1 písm. c) C. s. p.

9. Podľa § 420 písm. f) C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces je treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva.

10. V preskúmvanej veci dovolatelia vymedzili zmätočnosťnú vadu v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia tým, že odvolací súd konal v rozpore s ustanoveniami § 384 a § 385 ods. 1 C. s. p., keď nezopakoval dokazovanie a nenariadil pojednávanie, hoci dospel v otázke príčinnej súvislosti k inému záveru, než súd prvej inštancie a na jeho základe rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a že vo vzťahu k škode spočívajúcej v nákladoch vynaložených v súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva, je jeho rozsudok nepreskúmateľný.

11. Dovolací súd k prvej námietke dovolateľov uvádza, že vo všeobecnosti platí, že ak má odvolací súd v určitom konaní za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, musí dokazovanie v potrebnom rozsahu sám zopakovať (§ 384 ods. 1 C. s. p.).

12. Citované ustanovenie predstavuje výnimku zo zásady, podľa ktorej odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Zopakovať dokazovanie odvolací súd môže len vtedy, ak je toho názoru, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa dovolacieho súdu o takýto prípad v preskúmvanej veci nejde.

13. Je síce pravdou, že právna teória ako aj súdna prax otázku príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním (nezákonným rozhodnutím) a konkrétnou škodou považujú v prvom rade za otázku skutkovú, pričom súd zisťuje jej existenciu. Záver o tom, či v konkrétnom prípade je alebo nie je daná príčinná súvislosť, je súčasne otázkou právnou, lebo súd tak robí záver o (ne)existencii jedného z hmotnoprávných predpokladov zodpovednosti za škodu. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je okrem iného významné aj to, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná, pričom toto vymedzenie treba považovať za otázku právnú a nie skutkovú.

14. V preskúmvanej veci odvolací súd založil svoj odlišný záver od súdu prvej inštancie v otázke príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody predovšetkým na inom

vymedzení, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná, čo je otázkou právnou. Pri skúmaní jej existencie vychádzal zhodne so súdom prvej inštancie zo zistení, že prvotnou skutočnosťou (v slede relevantných javov) bolo protiprávne konanie spočívajúce vo falšovaní plnej moci oprávňujúcej spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. konať v mene predávajúcej X. D., a že žalobcovia plnili spoločnosti E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. na základe zmluvy o budúcej zmluve, resp. na základe kúpnej zmluvy, ku ktorému došlo pred vydaním nezákonného rozhodnutia správou katastra (pravdivosť týchto zistení v dovolaní dovolateľmi namietaná nebola). Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd nebol v danom prípade toho názoru, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. K zmene jeho rozhodnutia tu došlo predovšetkým z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia tohto hmotnoprávneho predpokladu zodpovednosti žalovanej za škodu. Za tohto stavu nebol žiaden dôvod dokazovanie v potrebnom rozsahu odvolacím súdom v zmysle § 384 ods. 1 C. s. p. zopakovať. Ak preto odvolací súd rozhodol o odvolaní žalovanej bez zopakovania dokazovania a súčasne bez nariadenia pojednávania, nejde o postup, ktorým by vylúčil žalobcov z uskutočňovania im patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Pokiaľ ide o druhú námietku žalobcov treba uviesť, že odvolací súd sa síce nevyjadril osobitne v dôvodoch rozsudku vo vzťahu k škode spočívajúcej v trovách konania, no ak dospel k záveru, že nie je daná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a ujmom v zaplatení kúpnej ceny, o to viac platí, že príčinná súvislosť tu nie je daná ani medzi nezákonným rozhodnutím a touto majetkovou ujmom. Aj pre tento žalobcami uplatnený nárok totiž platí, že prvotnou a teda hlavnou príčinou súdneho konania o určenie vlastníckeho práva začatého na návrh X. D., bolo nepochybne protiprávne konanie spočívajúce vo falšovaní plnej moci oprávňujúcej spoločnosť E-TRADE SLOVAKIA s. r. o. konať v mene predávajúcej (X. D.). Nebyť práve tohto protiprávneho konania, nikdy by nedošlo k súdnemu sporu o určenie vlastníckeho práva, v ktorom žalobcovia vystupovali na žalovanej strane. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu sa v tomto prípade vzťahuje rovnako aj na nárok, ktorým žalobcovia uplatnili ujmu spočívajúcu v nákladoch vynaložených v súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva. Ich námietka, že rozsudok odvolacieho súdu je v tomto smere nepreskúmateľný, neobstoí. Dovolanie žalobcov pokiaľ ho odôvodňovali existenciou vady uvedenej v § 420 písm. f) C. s. p. je preto neprípustné.

16. Keďže konanie pred odvolacím súdom dovolateľmi tvrdenou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) C. s. p. postihnuté nebolo, dovolací súd pristúpil k posúdeniu prípustnosti dovolania aj z hľadiska dovolateľmi uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) C. s. p. Tento postup zvolil v súlade s rozhodnutím veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý uznesením sp. zn. 1 VCdo 1/2018 z 21. marca 2018 (ďalej len „rozhodnutie sp. zn. 1 VCdo 1/2018“) rozhodol o otázke prípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov v dovolaní tak, že kumulácia dovolacích dôvodov je prípustná.

17. Podľa § 421 ods. 1 písm. c) C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

18. Aj pre prípad uvedený pod písmenami c) ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. platí, že dovolanie je prípustné vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu alebo zmeňujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak dovolateľom nastolená otázka je otázkou právnou (v žiadnom prípade sa nepripúšťa riešenie skutkových otázok) a ak ide o takú právnú otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) C. s. p. je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavená v prijatí odlišných právnych názorov. Dovolateľ je v takomto prípade povinný konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a označiť rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery).“

19. Podľa dovolateľov dochádza k nejednotnosti v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu v sporoch o náhradu škody spôsobenú pri výkone verejnej moci pri výklade pojmu „príčinná súvislosť“, a to najmä v

otázke, či nezákonné rozhodnutie musí byť jediným a výlučným dôvodom vzniku škody alebo postačí, aby nezákonné rozhodnutie bolo aspoň jednou z príčin, a to príčinou dôležitou, podstatnou a značnou. Za rozhodnutia, v ktorých dovolací súd mal podľa dovolateľov o danej právnej otázke rozhodovať rozdielne, označili predovšetkým rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 32/2007, na ktoré odkázal odvolací súd a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 145/2011, na ktoré odkázal súd prvej inštancie.

20. V danej veci dovolatelia napadli dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej. Nimi nastolenú otázku treba považovať za otázku právnu. Tieto dva predpoklady prípustnosti dovolania podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia treba preto považovať za splnené.

21. Pokiaľ ide o posúdenie, či ide o takú otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, treba uviesť, že z rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva, že by osobitným spôsobom riešil dovolateľmi nastolenú právnu otázku. Pri skúmaní existencie príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody nepovažoval túto otázku za podstatnú. Napokon, dovolatelia v dovolaní ani neuvádzajú, ako odvolací súd riešil túto nimi nastolenú otázku a ani neuviedli v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia tejto otázky. Nejde preto o právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Nebol tak splnený jeden zo základných predpokladov prípustnosti dovolania vyplývajúci z ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.

22. Navyše, z rozhodnutí najvyššieho súdu označených žalobcami v dovolaní vôbec nevyplýva, že by išlo o obdobné veci v porovnaní s prejednávanou a že by sa otázkou nastolenou žalobcami vôbec zaoberali. Úplne nenáležitý je ich odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 27/2011, v ktorej veci sa najvyšší súd zaoberal správnosťou výkladu pojmu „nezákonnosti rozhodnutia“ a otázku príčinnej súvislosti vôbec neriešil. Žalobcovia vyvodzovali nejednotnosť rozhodovania dovolacieho súdu v nastolenej otázke len z tých častí ich odôvodnení, v ktorých najvyšší súd uvádzal, ako právna teória vo všeobecnej rovine (nie v konkrétnostiach jednotlivého prípadu) vymedzuje otázku príčinnej súvislosti (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 32/2007, sp. zn. 3 Cdo 313/2009, 6 MCdo 11/2010), resp. z poznámky pre ďalšie konanie (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 27/2011). Zo žalobcami označených rozhodnutí nemožno teda vyvodiť rozdielnosť rozhodovania dovolacieho súdu v nimi nastolenej právnej otázke. Nie je preto splnený ani ďalší zákonný predpoklad prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) C. s. p.

23. So zreteľom na vyššie uvedené dôvody možno uzavrieť, že žalobcovia napadli rozsudok odvolacieho súdu dovolaním, ktoré nie je proti tomuto rozsudku prípustné ani podľa § 420 písm. f) C. s. p. a ani podľa § 421 ods. 1 písm. c) C. s. p. Najvyšší súd preto ich dovolanie ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) C. s. p. odmietol.

24. Najvyšší súd v dovolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo jej v tomto štádiu konania žiadne trovy nevznikli.

25. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.